

Vybrané aspekty financovania vysokého školstva na Slovensku

Jana JURKOVÁ

Úvod

V súčasnom období sa realizujú v Európe rozsiahle reformy systémov vysokoškolského vzdelávania, súčasťou ktorých je plnenie úloh vyplývajúcich z lisabonského a bolonského procesu. Ekonomický rast moderných ekonomík je jednoznačne spojovaný s rastom ľudského kapitálu. K zvýšeniu kvality ľudských zdrojov výraznou mierou prispieva vzdelávanie. Nevyhnutnou podmienkou každého systému vzdelávania je ekonomická autonómia vysokých škôl.

Modely financovania vysokých škôl vo svete sú založené na kombinácií verejných zdrojov, vlastných príjmov vysokej školy a súkromnom financovaní. Systém financovania na Slovensku, ktorý v ostatnom čase prešiel viacerými výraznými zmenami, je kombináciou existujúcich a využívaných systémov vo svete prispôbených miestnym podmienkam. Príspevok sa zaoberá problematikou modelov financovania vysokých škôl vo svete a ich komparácia so systémom financovania na Slovensku.

1. Vybrané modely financovania vysokého školstva vo svete

V minulosti boli univerzity financované štátom a akademický život bol podriadený princípom samosprávy, kde študenti a učitelia mali hlavné slovo. Tieto princípy boli aj pri vzniku prvých vysokých škôl v Spojených štátoch, z ktorých sa neskôr stali elitné súkromné univerzity. Po prvý raz sa v Spojených štátoch objavila požiadavka reflexie potrieb spoločnosti, na základe ktorej vznikli štátne vzdelávacie inštitúcie.

V súčasnosti si štát ponecháva rozhodujúce právomoci v oblasti fungovania a činnosti vysokých škôl rešpektujúc ich schopnosť dbať o kvalitu poskytovaného vzdelania v závislosti od spoločenských potrieb. Štát využíva tzv. pohnútkové financovanie.¹ Ide o mechanizmus prerozdelenia finančných prostriedkov, prostredníctvom ktorého štát zvyšuje dotácie do perspektívnych odborov a naopak, znižuje financovanie neperspektívnych odborov. Nevyhnutným predpokladom takéhoto ovplyvňovania je poznanie spoločenských nárokov na pôsobnosť vysokých škôl, potrieb hospodárskej praxe, trhu práce. Preto sa v čoraz väčšej miere pri rozhodovaní Ministerstva školstva SR a vysokých škôl využívajú

¹ NEUBAUEROVÁ, E a kol.: Reforma systému financovania vysokých škôl v SR. Štúdia. [elektronická verzia]. 13 - 18 s. [cit. 06. 09. 2007].

Dostupné na internete: <http://old.radavs.sk/materialy/fin_VS_final.pdf>

poznatky expertov z iných rezortov, pričom sa ponecháva priestor aj pôsobeniu regulácie trhu.

Skúsenosti z praxe hovoria o troch základných modeloch financovania vo vyspelých trhových ekonomikách:²

- anglo-americký systém financovania z rozpočtu domácností,
- švédsky daňovo-dotačný systém,
- austrálsky systém HECS (Higher Education Contribution Scheme).

Anglo-americký systém

V tomto systéme investícií do vysokého školstva je zreteľne uplatňovaný trhoví mechanizmus. Školy sú brané ako výrobcovia, študenti ako spotrebitelia vzdelania a medzi nimi stojí štát. Štátna zainteresovanosť na systéme, ktorá spočíva v podpore konkurenčných síl v sektore vzdelávania, je v porovnaní s inými krajinami malá. Vysokoškolské vzdelanie je chápané ako zvyšovanie ľudského kapitálu jednotlivca a od toho sa odvíja aj jeho financovanie z rozpočtu jednotlivca, resp. domácnosti. Rozpočtové ohraničenie domácnosti je prekonávané prostredníctvom pôžičiek. Tento model financovania funguje v najčistejšej forme v USA.

Švédsky daňovo–dotačný systém

Dôvodom jeho vzniku bola snaha prekonať bariéru rozpočtového ohraničenia jednotlivcov. Tento systém je založený na využívaní prerozdávacej (redistribučnej) funkcie daňového systému. Štát predpokladá, že sa mu týmto podarí prekonať bariéru rozpočtového ohraničenia. Cieľom systému je umožniť rovnaké podmienky vstupu na vysokú školu pre všetkých.

Financovanie univerzít týmto systémom je charakteristické napríklad pre Švédsko, Nemecko alebo Českú republiku. Vysokoškolské vzdelávanie je poskytované bezplatne (aj cudzím štátnym občanom), pričom školné nie je povolené. Systémom využívajúcim redistribučnú funkciu daňového systému sa vyznačujú aj iné európske štáty, napr. Dánsko, Fínsko, Grécko, Taliansko, Luxembursko, Malta, Nórsko, Poľsko.³

Financovanie vysokých škôl teda viac-menej závisí na štáte. Snahe o rozširovanie vysokých škôl musí predchádzať snaha o zvýšenie ich efektívnosti. Podobne ako v Holandsku, do systému je zavedený prvok, v ktorom sú vysoké školy financované podľa ich výkonnosti, pričom hlavným kritériom výkonnosti je miera úspešnosti ukončenia štúdia, meraná ako podiel počtu študentov prijatých do prvého ročníka k počtu absolventov školy. Snaha o dosiahnutie vysokej miery

² NEUBAUEROVÁ, E a kol.: Reforma systému financovania vysokých škôl v SR. Štúdia. [elektronická verzia]. 13 - 18 s. [cit. 06. 09. 2007].

Dostupné na internete: <http://old.radavs.sk/materialy/fin_VS_final.pdf>

³ NOVÁČEK, L.: Vysokoškolské studium v Evrope: Přístupy k placení školného. In: Academia. Bratislava: ÚIPS, 2005. Roč. XVI, č. 3, s. 47. ISSN 1335-5864

úspešnosti núti univerzity k tomu, aby bol dodržaný normálny harmonogram štúdia (napr. nie sú podporovaní tzv. veční študenti).

Austrálsky systém HECS

Systém financovania vyššieho vzdelávania HECS (Higher Education Contribution Scheme) vznikol v Austrálii v roku 1988 prijatím zákona Higher Education Funding Act. Do praxe bol uvedený v roku 1989. Odvtedy je pod správou Ministerstva školstva, Austrálskeho daňového úradu a vyšších vzdelávacích inštitúcií. Uvedený systém by mal byť rovný a spravodlivý spôsob, ktorý zabezpečuje podieľanie sa študentov na nákladoch spojených s vyšším vzdelaním. Za štúdium na vysokej škole môžu platiť vopred so zľavou alebo dodatočne s inflačným príplatkom.

Z celkového objemu platieb tvorí okolo 20 % financovania vzdelávania na vysokých školách každoročne.⁴ Systém HECS dnes v rôznych obdobiach zavádzajú krajiny ako Thajsko, Čína, Vietnam alebo Kórea. Všetci občania Austrálie, Nového Zélandu a cudzinci s trvalým pobytom v týchto krajinách, ktorí sa zúčastňujú vysokoškolského štúdia plateného štátom, sú povinní platiť finančný príspevok systémom HECS. Kľúčovou spravodlivou črtou systému je, že dohodnuté poplatky vychádzajú z individuálnej schopnosti jednotlivca platiť.

Každý semester si môže študent vybrať z troch možností, akým spôsobom zaplatí svoj HECS poplatok. Sú to:

1. študent zaplatí celú výšku poplatku vopred a získa zľavu 25 %,
2. študent zaplatí časť poplatku vo výške minimálne 500 dolárov a získa 25 % zľavu zo zaplatenej čiastky poplatku a zvyšok zaplatí neskôr,
3. študent poplatok nezaplatí v danom semester, ale odloží jeho zaplatenie na neskôr.

Študent taktiež môže kedykoľvek zaplatiť dobrovoľnú splátku v akejkoľvek výške, ak však splátka presiahne sumu 500 dolárov, tak je zvýhodnený 15 % zľavou. Študent, ktorý si vyberie odložené splácanie, nemôže začať splácať svoj dlh dokiaľ jeho HECS splátky nedosiahnu minimálnu zákonom stanovenú hranicu. O výber poplatkov sa stará Austrálsky daňový úrad. Poplatky od študentov sa vyberajú zamestnávateľmi cez „Pay as you go“ (PAYG) daňovými platbami.⁵ Pay as you go je systém určený pre platenie splátok vypočítaných na základe ročného príjmu prostredníctvom daňovej povinnosti.⁶ Tento spôsob financovania je závislý od neskorších príjmov absolventov. Vysoké školy sú tak priamo dotované finančnými prostriedkami vybranými formou daní. Výhodou tohto spôsobu financovania vysokého školstva je absencia boja rezortu vzdelávania s ostatnými rezortmi štátnej správy o finančné prostriedky, ale aj absencia redistribúcie týchto prostriedkov zo štátneho rozpočtu s rozpočtovým ohraničením ako je to v prípade Slovenskej republiky.

⁴ < <http://www.aph.gov.au/library/intguide/SP/HECS.htm#Introduction> > [cit. 04.09.2007]

⁵ <http://komsrvns.edis.sk/ekes/kneldok/dokument/financing2_en.pdf> [cit. 06.09.2007]

⁶ <<http://www.ato.gov.au/content/downloads/n4352.pdf>> [cit. 06.09.2007]

2. Financovanie vysokých škôl na Slovensku

Legislatívnym rámcov pre poskytovanie vysokoškolského vzdelávania vrátane financovania vysokých škôl je Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Týmto zákonom sa vysoké školy transformovali z rozpočtových organizácií na verejné vysoké školy. Na verejné vysoké školy sa transformovalo 19 z 23 v tom čase existujúcim vysokých škôl. Štátnymi rozpočtovými organizáciami zostali len dve vojenské a jedna policajná vysoká škola, na súkromnú vysokú školu sa transformovala jedna dovtedy neštátna vysoká škola.

Systém financovania v podmienkach Slovenska prešiel viacerými výraznými zmenami. Štát už negarantuje vysokým školám pokrytie nákladov spojených s ich vzdelávacou, výskumnou, vývojovou či umeleckou činnosťou zo štátneho rozpočtu v plnej výške. Novela zákona o vysokých školách zavedením systému viaczdrojového financovania umožnila vysokým školám získavať časť finančných prostriedkov z iných zdrojov a na základe vlastných aktivít. Nový spôsob hospodárenia znamenal aj zmenu vo vzťahu vysokých škôl k majetku, ktorý sa zo štátu previedol do vlastníctva vysokej školy a teda aj zodpovednosť za efektívne hospodárenie s majetkom sa presúva na samotné vysoké školy.

Nový systém financovania školstva v Slovenskej republike by mal spĺňať nasledujúce podmienky:⁷

- má garantovať rovnaké podmienky prístupu k vzdelaniu, t. j. nesmie brániť v prístupe k vzdelaniu sociálne slabším a inak objektívne znevýhodneným občanom (charakteristické pre švédsky daňovo-dotačný systém),
- má stimulovať rozvoj vzdelávacej sústavy a podporovať vznik konkurenčného prostredia medzi školami (charakteristické pre anglo-americký systém),
- má byť hospodárny, transparentný a ľahko kontrolovateľný (austrálsky systém HECS),
- má umožniť presun rozhodovania o použití finančných prostriedkov na čo najnižšiu úroveň – čo najbližšie k študentom (anglo-americký systém),
- má byť viaczdrojový (anglo-americký systém, austrálsky systém HECS),
- finančná účasť štátu má byť jasne vymedzená (všetky systémy vo väčšej alebo menšej miere).

Systém financovania vysokých škôl nekopíruje ani jeden zo spomínaných modelov financovania vo svete, je skôr kombináciou ich jednotlivých častí aplikovaných na prostredie, systém vzdelávania a ostatné podmienky týkajúceho sa vysokého školstva. Hoci zákon o vysokých školách definuje viaczdrojové

⁷ NEUBAUEROVÁ, E a kol.: Reforma systému financovania vysokých škôl v SR. Štúdia. [elektronická verzia]. 13 - 18 s. [cit. 06. 09. 2007].

Dostupné na internete: <http://old.radavs.sk/materialy/fin_VS_final.pdf>

financovanie vysokého školstva, v prevažnej miere je toto financovanie záležitosťou štátu.

Hlavným zdrojom financovania verejných a štátnych vysokých škôl sú dotácie zo štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu.⁸ Vysokoškolské vzdelávanie na Slovensku v súčasnosti poskytuje 33 vysokých škôl, z toho 20 verejných, 10 súkromných a 3 štátne vysoké školy. Súkromné vysoké školy si zabezpečujú finančné prostriedky samostatne, pričom Ministerstvo školstva im môže na základe žiadosti poskytnúť dotácie ako neúčelovú priamu platbu.⁹ Problematika financovania súkromných vysokých škôl v podmienkach Slovenskej republiky je obsiahla a zároveň predstavuje samostatnú problematiku, z toho dôvodu sa v príspevku ďalej venujem len financovaniu verejných vysokých škôl.

Princíp financovania vysokých škôl a princíp autonómie vysokých škôl sa pri súčasnom systéme financovania dostávajú ku konfliktu, keďže predpokladom pozitívneho vývoja vysokých škôl je čo najviac slobody, nezávislosti od štátu a profesionality a zodpovednosti vysokých škôl.¹⁰

Tabuľka č. 1

Vývoj financovania verejného vysokého školstva v rokoch 2000 – 2008

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Výdavky zo štátneho rozpočtu (mil. Sk)	5109	6196	7456	8361	9440	10350	11514	12050	16000
Nárast v % oproti roku 2000	-	21,3	45,9	63,7	84,8	102,6	125,4	135,9	213,2
Podiel celkových výdavkov na HDP	0,56	0,63	0,69	0,71	0,73	0,74	0,73	0,64*	0,69*

*odhad HDP

Zdroj: <<http://www.minedu.sk>>, <<http://www.statistic.sk>> [cit. 20.08.2007]

V tabuľke č. 1 sú uvedené údaje o vývoji financovania verejného vysokého školstva v rokoch 2000 až 2008. Od roku 2001 sa dosahuje cieľ každoročne zvyšovať objem finančných prostriedkov poskytovaných vysokým školám zo štátneho rozpočtu. Rastie aj podiel týchto prostriedkov na HDP. Medziročný nárast príspevku zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám predpokladá 0,1 % HDP. V rokoch 2004 až 2006 podiel celkových výdavkov na HDP zo štátneho rozpočtu určených verejným vysokým školám stagnoval. V krajinách EÚ je

⁸ Zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

⁹ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁰ DEVÍNSKY, F.: Úloha vysokých škôl v Európe založenej na vedomostiach. [elektronická verzia]. s. 5 - 6. [cit. 04. 09. 2006]. Dostupné na:

<http://www.srk.sk/Konferencie/10_6_2003/10_6_2003_F_Devinsky.pdf>

priemer 1,1 % HDP. V Kanade je to 2,5 %, v USA 2,7 % a v Južnej Kórei 2,8 % HDP.

Finančná podpora, ktorú vysoké školy dostávajú na svoju činnosť zo štátneho rozpočtu poskytovanú na základe zmluvy, je vo forme dotácie:¹¹

- na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov,
- na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť,
- na rozvoj vysokej školy,
- na sociálnu podporu študentov.

Základným kritériom pri rozpise dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov je počet študentov, počet absolventov a personálna a ekonomická náročnosť študijných programov. Kvalitatívnym ukazovateľom je kvalifikačná štruktúra učiteľov.

Pri dotácii na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť sa berie do úvahy výskumná kapacita vysokej školy, jej úspešnosť pri získavaní domácich a zahraničných grantov a počet interných doktorandov po dizertačnej skúške.¹² Štátna podpora výskumu a vývoja na verejných vysokých školách sa poskytuje inštitucionálnou formou na podporu výskumu a vývoja ako nevyhnutného predpokladu vysokoškolského vzdelávania a účelovou formou (poskytovanie finančných prostriedkov na riešenie projektov výskumu a vývoja prostredníctvom Agentúry na podporu výskumu a vývoja a v rámci štátnych programov výskumu a vývoja).

Finančné prostriedky poskytované v rámci inštitucionálnej formy podpory výskumu a vývoja verejných vysokých škôl pozostávajú z piatich častí, sú pridelované v rámci vnútorného grantového systému ministerstva školstva súťažným spôsobom na projekty (VEGU, aplikovaný výskum, medzinárodnú spoluprácu, KEGU). Ostatná je poskytovaná formou dotácie na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj.¹³

Dotácia na sociálnu podporu študentov sa používa na sociálne štipendiá a na podporu sociálnych služieb. Rozdelenie sociálnych štipendií je realizované podľa zákonných nárokov študentov jednotlivých škôl.

Ďalšou možnosťou ako získať dodatočné finančné prostriedky je zainteresovanosť vysokých škôl v oblasti podávania projektov v nadväznosti na domáce a zahraničné granty. Vysoké školy v rokoch 2000 až 2003 získali spolu z domácich grantov 620 345 tisíc Sk a zo zahraničných grantov 309 564 tisíc Sk.

¹¹ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹² Správa o priebehu reformy vysokého školstva na Slovensku a jej dopadoch na študentov vysokých škôl. [elektronická verzia]. Bratislava : 2004. 27 s. [cit. 06. 09. 2007]. Dostupné na internete:

<http://www.minedu.sk/povodna/igrsvs/igr_doc_20040421_1_sprava_o_reforme_VVS_NRSR.doc>

¹³ Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007. [elektronická verzia]. Bratislava : 2007. 10 s. [cit. 06. 09. 2007]. Dostupné na internete: http://www.minedu.sk/povodna.sk/FaR/FINVS/2007/2007_metodika_rozpisu.doc

Výrazný nárast nastal v roku 2004, čo odráža zvyšujúci záujem a úspešnosť vysokých škôl pri uchádzaní sa o prostriedky z grantových schém.

Tabuľka č. 2

Objem domácich a zahraničných grantov v rokoch 2000 – 2006 (v tis. Sk)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Objem domácich grantov	96452	90685	176949	256268	537942	793885	829721
Objem zahraničných grantov	35023	49158	117893	107490	213714	362140	253905
Spolu	131475	139843	294842	363758	751656	1156025	1083626

Zdroj: <<http://www.minedu.sk>> [cit. 20.08.2007]

Zdroje získané z kladného hospodárskeho výsledku predstavujú 559 779 tis. Sk v rokoch 2000 až 2004. V roku 2002 skončili s kladným hospodárskym výsledkom len 2 vysoké školy, v roku 2003 už 6 vysokých škôl a v roku 2004 hospodárilo kladne 14 z 20 verejných vysokých škôl. V roku 2006 skončilo s kladným hospodárskym výsledkom 16 z 20 verejných vysokých škôl.

Tabuľka č. 3

Kladný výsledok hospodárenia z podnikateľskej činnosti v rokoch 2000 – 2004 (v tis. Sk)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004
Kladný výsledok hospodárenia z podnikateľskej činnosti	127 587	142 427	105 146	97 619	87 000

Zdroj: <<http://www.minedu.sk>> [cit. 20.08.2007]

Verejné vysoké školy môžu používať ako zdroj financovania aj úvery od bánk na výskumnú a vývojovú činnosť a na financovanie kapitálových výdavkov.¹⁴ Na pokrytie výdavkov potrebných na svoju činnosť verejná vysoká škola využíva aj ďalšie zdroje. Okrem základného príspevku, výnosov z majetku, ďalšími zdrojmi financovania z mimorozpočtových prostriedkov sú prostriedky z domácich grantov, zo štátnych programov, zahraničných grantov, kladný hospodársky výsledok z podnikateľskej činnosti, školné a poplatky spojené so štúdiom, príjmy z ďalšieho vzdelávania, výnosy z duševného vlastníctva a z dedičstva, prostriedky

¹⁴ Zákon č. 363/2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

získané z darov od sponzorov a iné príjmy. Ako mimorozpočtový zdroj vystupujú úhrady za služby poskytované študentom (napr. poplatky za ubytovanie a stravu).

Záver

Vysoké školy vo svete sú financované z viacerých zdrojov. Ide o kombináciu verejných verejných zdrojov, vlastných príjmov vysokých škôl a súkromných financií. Systémy financovania vysokých škôl vo svete a aj na Slovensku, sa vysoké školy starajú o časť príjmov prostredníctvom svojho majetku, vlastnou podnikateľskou činnosťou a iných zdrojov. Niektoré súkromné americké školy majú také základné imanie, že by dokázali financovať svoj chod len z jeho výnosov alebo prostredníctvom výnosov plynúcich z vlastníctva cenných papierov.

V súčasnom období je systém financovania vysokých škôl na Slovensku založený na dotačnom systéme založenom na počte študentov. Vysoké školy v snahe získať finančné prostriedky prijímajú vyššie počty študentov. Jedným z nedostatkov tohto systému je, že ak študent počas štúdia odíde zo školy pred ukončením štúdia, ide o neefektívne vynaložené peniaze. Prechod na viacdrojové financovanie, zmena vo vzťahu k majetku vysokých škôl a iné sú výraznými faktormi, ktoré nútia vysoké školy získavať aj iné prostriedky, ako zo štátneho rozpočtu, na svoju vzdelávaciu, výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť.

Dalšie možnosti získavania finančných prostriedkov sa týkajú výskumu a vývoja, prenájmu nehnuteľností, poskytovania vzdelávacích služieb súkromnému sektoru, štátu a podobne. Vo vzdelávacej činnosti, ale aj v oblasti vedy, výskumu a vývoja je nevyhnutná orientácia na hospodársku prax, jej potreby a požiadavky. Jednou z ciest ako podporiť spoluprácu je daňové zvýhodnenie subjektov spolupracujúcich s vysokými školami. Alternatívou je aj zakladanie tzv. spin-out firiem s využitím výsledkov vývoja technologických riešení vysokými školami. Vo svete je bežné aj financovanie zo súkromných zdrojov, prostredníctvom grantov, darov od nadácií, podnikateľskej sféry, ale aj jednotlivcov. Jednou z možných ciest zabezpečenia dostatočného objemu financií pre úspešnú realizáciu všetkých činností vysokých škôl je ich oslobodenie od platenia daní.

V podmienkach Slovenskej republiky došlo k viacerým zmenám vyplývajúcich z ostatnej novelizácie, vrátane limitovania počtu externých študentov na vysokých školách v záväznosti na počet denných študentov, spolplatnenia externého štúdia a jedného bezplatného denného štúdia. Rovnako ako vo švédskom systéme nie sú podporovaní „veční študenti.“

Systém financovania vysokoškolského vzdelávania na Slovensku je založený na kombinácii existujúcich, fungujúcich a využívaných systémov vo svete. Systém severských krajín je skôr socialistický a systém angloamerických krajín skôr liberálny. Aplikácia jedného z nich v čistej forme nemusí byť správnym riešením pre žiadnu krajinu a jej už existujúci vysokoškolský systém, ale môže byť podnetom pre vytváranie vlastného systému financovania vhodného pre tú ktorú krajinu, jej ekonomické, kultúrne, sociálne podmienky s ohľadom na fungujúci

system vzdelávania rešpektujúc požiadavky zo strany EÚ, Lisabonskej stratégie a Európskeho vzdelávacieho priestoru a Európsky priestor pre výskum.

Kľúčové slová

financovanie, vysoká škola, systém financovanie, vzdelávanie

Literatúra

1. DEVÍNSKY, F.: Úloha vysokých škôl v Európe založenej na vedomostiach. [elektronická verzia]. s. 5 - 6. [cit. 04. 09. 2006]. Dostupné na: <http://www.srk.sk/Konferencie/10._6._2003_/10._6._2003_F._Devinsky.pdf>
2. NEUBAUEROVÁ, E a kol.: Reforma systému financovania vysokých škôl v SR. Štúdia. [elektronická verzia]. 13 - 18 s. [cit. 06. 09. 2007]. Dostupné na internete: <old.radavs.sk/materialy/fin_VS_final.pdf>
3. Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007. [elektronická verzia]. Bratislava : 2007. 10 s. [cit. 06. 09. 2007]. Dostupné na internete: http://www.minedu.sk/povodna.sk/FaR/FINVS/2007/2007_metodika_rozpisu.doc
4. NOVÁČEK, L.: Vysokoškolské studium v Evropě: Přístupy k placení školného. In: Academia. Bratislava: ÚIPS, 2005. Roč. XVI, č. 3, s. 47. ISSN 1335-5864
5. Správa o priebehu reformy vysokého školstva na Slovensku a jej dopadoch na študentov vysokých škôl. [elektronická verzia]. Bratislava : 2004. 27 s. [cit. 06. 09. 2007]. Dostupné na internete: <http://www.minedu.sk/povodna/igrsvs/igr_doc_20040421_1_sprava_o_reforme_VVS_NRSR.doc>
6. Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov
7. Zákon č. 363/2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov
8. Zákon č. 132/2002 Z. z. o vede a technike
9. Zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
10. <<http://www.aph.gov.au/library/intguide/SP/HECS.htm#Introduction>> [cit. 04.09.2007]
11. <<http://www.ato.gov.au/content/downloads/n4352.pdf>> [cit. 06.09.2007]
12. <http://komsrvns.edis.sk/ekes/kneldok/dokument/financing2_en.pdf> [cit. 06.09.2007]
13. <<http://www.minedu.sk>> [cit. 20.08.2007]
14. <<http://www.statistic.sk>> [cit. 20.08.2007]

Summary

University funding models in the world are based on combination of public finance, own sources and private resources. The funding model in Slovak Republic is a combination of existing and used world systems. The main founding resource of the public and state universities is state budget grants. A deal of total expenditure pre GDP in European Union countries is 1.1 pre cents. At the present time Slovak republic doesn't achieve this average, but the goal is to increase yearly the volume of financial resources, witch is offered to universities.

Adresa autora

Ing. Jana Jurková
Katedra marketingu a obchodu
Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach
Ekonomická univerzita v Bratislave
Tajovského 13, 041 30 Košice
Slovensko
Tel.: +421 55 62 23 814
Fax: +421 55 62 30 620
E-mail: jana.jurkova@euke.sk
janajurkova@centrum.sk